

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

О. Я. Чебикін

ПОЛОЖЕННЯ ПРО КВАЛІФІКАЦІЙНІ (МАГІСТЕРСЬКІ) РОБОТИ НА
ЗДОБУТТЯ ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ

Схвалено рішенням ученої ради
Університету Ушинського
(протокол від «21» травня № 8)

Уведено в дію наказом
Від «21» травня 2020 р. № 118

Одеса – 2020

1. Загальні положення

Положення розроблене на підставі Закону України «Про вищу освіту», Положення про організацію освітнього процесу у Державному закладі «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Положення про екзаменаційну комісію у Державному закладі «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Положення регламентує загальні вимоги. Залежно від специфіки галузі знань, спеціальності на кожному факультеті розробляються методичні рекомендації щодо виконання кваліфікаційних (магістерських) робіт.

Кваліфікаційна (магістерська) робота – це випускова самостійно виконана науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем магістра, головною метою і змістом якої є наукові дослідження з новітніх питань теоретичного або прикладного характеру за профілем підготовки.

Виконання та публічний захист кваліфікаційної (магістерської) роботи здобувачем вищої освіти (студентом) є обов'язковою складовою освітньо-професійної програми підготовки магістра та дозволяє виявити і застосувати поглиблені теоретичні та практичні знання, уміння, навички, загальні засади методології наукової та професійної діяльності. Написана студентом робота повинна відображати його здатність на основі здобутих знань до оригінального мислення та інноваційної діяльності; розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань; зрозумілі власні висновки, а також знання та пояснення, що їх обґрунтовують; застосування нових підходів.

2. Організація процесу написання та захисту кваліфікаційної (магістерської) роботи

Студент самостійно (або з допомогою викладача кафедри) обирає тему кваліфікаційної (магістерської) роботи з переліку тем, затверджених на засіданні кафедри. Студент може запропонувати до включення у вказаний

вище перелік свою тему з обґрунтуванням доцільності її дослідження. Науковий керівник роботи визначається кафедрою із числа науково-педагогічних працівників із ученим званням та/або науковим ступенем. Перелік тем робіт, закріплених за студентами, наукових керівників та рецензентів затверджується наказом ректора університету.

Після визначення наукового керівника роботи, студент повинен з'явитися до нього для погодження індивідуального плану роботи, заповнення завдання на магістерську роботу. Студент зобов'язаний з'являтися до наукового керівника впродовж усього періоду написання кваліфікаційної (магістерської) роботи у строки, визначені науковим керівником, з представленням написаних структурних частин роботи. Завершена, оформлена належним чином та прошита кваліфікаційна (магістерська) робота повинна бути подана студентом науковому керівникові для написання висновку у визначений термін.

Завершена, оформлена відповідним чином та прошита робота, а також подання з висновком не пізніше ніж за 3 дні до початку захистів кваліфікаційних (магістерських) робіт в екзаменаційних комісіях мають бути надані на кафедру. У поданні керівник роботи повинен охарактеризувати діяльність випускника під час виконання кваліфікаційної (магістерської) роботи. У разі надання негативного відгуку на кваліфікаційну (магістерську) роботу науковим керівником, такий відгук повинен бути розгорнутим і містити: обґрунтування актуальності теми, логічності і структури викладення матеріалу, якості огляду й аналізу літератури, коректності посилань на наведені в тексті цитати інших авторів, коректності й обґрунтованості вибору методів дослідження, якості емпіричного матеріалу, коректності формулювання власних висновків, відповідності висновків меті та завданням роботи, якості оформлення роботи, апробацію результатів дослідження.

За результатами обговорення на засіданні кафедра ухвалює рішення про недопущення до захисту кваліфікаційних (магістерських) робіт студентів, які не виконали індивідуального навчального плану та/або не

подали у встановлений термін підготовлену до захисту кваліфікаційну (магістерську) роботу.

Рецензування кваліфікаційної (магістерської) роботи проводять висококваліфіковані викладачі, які є фахівцями з певної спеціальності та працюють в інших закладах вищої освіти. Склад рецензентів затверджується на засіданні кафедри. Не дозволяється також призначення керівників випускних кваліфікаційних (магістерських) робіт для взаємного рецензування робіт.

Студент має право ознайомитися зі змістом рецензії на свою роботу не пізніше, ніж за день до захисту.

Кваліфікаційна (магістерська) робота із поданням голові екзаменаційної комісії щодо захисту кваліфікаційної (магістерської) роботи (Додаток В), письмовою рецензією, висновком кафедри про допуск студента до захисту передається секретарем у відповідну екзаменаційну комісію (далі – ЕК), у якій буде відбуватися захист роботи, не пізніше ніж за день до початку захистів кваліфікаційних (магістерських) робіт на поточній сесії. Також до ЕК подаються друковані статті студента за темою роботи, звіт подібності кваліфікаційної (магістерської) роботи, документи, що вказують на її практичне застосування тощо.

У визначений день студент повинен з'явитися для публічного захисту роботи.

При розробленні критеріїв оцінювання кваліфікаційної (магістерської) роботи, насамперед, урахувати її теоретичний рівень, наукову новизну та практичне значення.

За результатом захисту ЕК ухвалює рішення про оцінку знань, а також про присвоєння студентам кваліфікації та видачі дипломів (звичайного зразка чи з відзнакою) на засіданні комісії відкритим голосуванням більшістю голосів членів ЕК, які брали участь у її засіданні. За однакової кількості голосів голос голови ЕК є вирішальним. Рішення ЕК оголошує студентам

голова в усній формі у той же день, із занесенням результатів до протоколу засідання ЕК. Помилки та виправлення у протоколах не допускаються.

Повторний захист кваліфікаційної (магістерської) роботи з метою підвищення оцінки заборонений.

У разі незгоди з оцінкою, студент може подати заяву чи скаргу з питань порушення прав або необ'єктивної оцінки голові ЕК, який їх розглядає та ухвалює відповідні рішення.

У разі невідповідності роботи визначеним вимогам, а саме:

якщо у визначені терміни науковому керівникові подана робота, яка не відповідає визначеним у цьому Положенні вимогам щодо змісту чи форми кваліфікаційної (магістерської) роботи, то науковий керівник повертає роботу на доопрацювання;

якщо ж робота з позитивним відгуком наукового керівника надійшла своєчасно до рецензента, однак останній виявив, що вона не відповідає визначеним вимогам щодо змісту чи форми роботи, то рецензент пише рецензію на роботу, оцінюючи її негативно. Така робота допускається до захисту перед ЕК, яка з урахуванням особистого ознайомлення членів комісії з роботою, урахуванням оцінки роботи рецензентом та її захисту студентом ухвалює рішення більшістю голосів від складу комісії про її оцінку;

якщо у кваліфікаційній (магістерській) роботі виявлено плагіат. Відповідно до Закону «Про вищу освіту» особи, які навчаються в закладах вищої освіти, зобов'язані виконувати вимоги освітньої програми, дотримуючись академічної доброчесності, зокрема не допускати академічного плагіату. Плагіатом вважається оприлюднення (частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих (оприлюднених) текстів інших авторів без відповідного покликання. При цьому, плагіатом є не лише текстуальні запозичення, зроблені без покликань, але й запозичення ідей (думок) інших науковців без посилання на джерела, у яких такі оприлюднені. Якщо у кваліфікаційній (магістерській) роботі виявлено

науковим керівником, рецензентом чи членом ЕК плагіат, то залежно від того, на якому етапі був виявлений плагіат: на таку роботу пишеться негативний відгук науковим керівником з недопущенням роботи до захисту перед ЕК, або негативна рецензія рецензентом, або робота оцінюється незадовільною оцінкою екзаменаційною комісією (якщо плагіат був виявлений в ході захисту роботи).

3. Захист кваліфікаційної (магістерської) роботи на незадовільну оцінку:

Студенту, який отримав незадовільну оцінку за захист магістерської роботи перед ЕК, не присвоюється освітнього ступеня магістра та кваліфікації, не видається диплом і він відраховується з Університету Ушинського, з видачею академічної довідки встановленого зразка. У таких випадках ЕК ухвалює рішення про повторний захист роботи з доопрацюванням або написання роботи на нову тему, визначену випусковою кафедрою. Вказане рішення фіксується у протоколі засідання ЕК. Такий студент допускається до повторного захисту магістерської роботи протягом трьох років після закінчення Університету. Якщо незахищена робота отримала позитивну рецензію рецензента і ЕК ухвалила рішення про можливість повторного захисту роботи з доопрацюванням, то студент може захищати ту саму роботу, врахувавши висловлені зауваження. У разі наявності негативної рецензії, отримання негативної оцінки на захисті, ЕК ухвалює рішення про написання роботи на нову тему. Відбувається це у порядку, визначеному цим Положенням.

- Не з'явлення на захист кваліфікаційної (магістерської) роботи:

Якщо студент не з'явився на захист кваліфікаційної (магістерської) роботи в час роботи ЕК щодо атестації здобувачів вищої освіти без поважної причини, його відраховують з Університету. У протоколі засідання ЕК зазначається, що студент є неатестований у зв'язку з неявкою на засідання екзаменаційної комісії. Захистити кваліфікаційну (магістерську) роботу у такому випадку студент зможе за правилами, описаними вище.

У разі неявки студента з поважних причин для захисту кваліфікаційної (магістерської) роботи на день, визначений розкладом захисту робіт, такий студент після пред'явлення документа, який підтверджує поважність причин відсутності на захисті, може захистити кваліфікаційну (магістерську) роботу в інший день, але в межах часу роботи відповідної ЕК щодо атестації здобувачів вищої освіти.

4. Вимоги щодо змісту, структури та обсягу кваліфікаційної (магістерської) роботи

Кваліфікаційна (магістерська) робота за змістом є науковою роботою з аналізом досліджуваної проблеми.

Кваліфікаційна (магістерська) робота повинна містити:

- титульний аркуш,
- зміст,
- перелік умовних скорочень (за необхідності),
- вступ,
- основну частину,
- висновки,
- список використаних джерел,
- додатки (за необхідності).

Кваліфікаційна (магістерська) робота розпочинається **титульним аркушем**, де визначається офіційна назва закладу, кафедри, прізвище, ім'я та по батькові автора, тема наукової роботи, прізвище, ім'я та по батькові, науковий ступінь, вчене звання наукового керівника, вказівка про допуск роботи до захисту, місто та рік написання роботи. Зразок титульного аркуша подано нижче (**додаток А**).

Зміст містить: вступ; заголовки розділів і підрозділів (якщо вони є); висновки; список використаних джерел; додатки (якщо вони є), із вказівкою номера сторінки, на якій розпочинається цей структурний елемент роботи.

Перелік умовних позначень застосовується у разі використання маловідомих скорочень, специфічної термінології, позначень тощо. Він

подається у вигляді окремого списку, який розміщується після ЗМІСТУ, перед ВСТУПОМ. У разі використання скорочень чи подібних позначень у роботі менше 3 разів, то заносити їх до переліку умовних позначень не потрібно. У цьому випадку достатньо після першого використання такого позначення у роботі вказати на його повне значення.

Вступ (від 2 до 5 сторінок) розкриває сутність наукової проблеми, її значущість, підстави і вихідні дані для розробки теми, стан розробленості, обґрунтування необхідності проведення дослідження.

У вступі необхідно зазначити актуальність обраної теми, мету, завдання роботи, обґрунтувати, її наукове та/або практичне значення, вибір предмета дослідження, надати коротку характеристику джерел та огляд літератури з обраної теми, визначити методи та способи вирішення поставлених завдань, зазначити на яких наукових заходах (конференціях) висвітлено результати дослідження.

Актуальність проблеми, яка зумовила вибір теми дослідження (формулюється доцільність роботи для розвитку відповідної галузі науки шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими розв'язаннями проблеми).

Об'єкт дослідження – процес або явище, що породжує проблемну ситуацію й обране для вивчення.

Предмет дослідження визначає тему кваліфікаційної (магістерської) роботи та міститься в межах об'єкта.

Мета дослідження пов'язана з об'єктом і предметом дослідження, а також з його кінцевим результатом.

Методи дослідження – методи, використані для досягнення поставленої у кваліфікаційній (магістерській) роботі мети.

Практичне значення одержаних результатів може виражатися в різних формах, що визначається характером самої роботи.

Апробація результатів дослідження (наводяться дані щодо участі автора в конференціях, колоквиумах та щодо публікацій). Апробація результатів

кваліфікаційно (магістерської) роботи є обов'язковою умовою допуску роботи до захисту.

Основна частина роботи складається з розділів та підрозділів залежно від специфіки обраної теми.

Студент повинен узгодити з науковим керівником план та структуру роботи, її основні завдання і порядок роботи. Науковий керівник здійснює контроль за виконанням студентом погодженого графіку роботи. Усі дані записуються в індивідуальному завданні студента на виконання магістерської роботи.

Кожний розділ починають з нової сторінки. Основному тексту кожного розділу може передувати передмова з коротким описом обраного напрямку та обґрунтуванням застосованих методів дослідження.

В основній частині студент повинен викласти: основні теоретичні положення, що визначають сутність обраної теми, предмету дослідження, ґрунтуючись на меті та завданнях магістерської роботи; проаналізувати положення, враховуючи наявність різноманітних підходів до зазначених проблем на основі аналізу спеціальної літератури; обґрунтувати та сформулювати особисту точку зору з розглянутих питань.

Кожний розділ кваліфікаційної (магістерської) роботи повинен закінчуватися коротким узагальненням та висновками.

У **висновках** викладаються найбільш важливі наукові та практичні результати роботи, які повинні містити формулювання розв'язаної наукової проблеми (задачі), її значення для науки і практики. Далі формулюють висновки та рекомендації щодо наукового та/чи практичного використання здобутих результатів.

Кваліфікаційна (магістерська) робота повинна завершуватися **списком використаних джерел**, на які є покликання в тексті наукової роботи, та які використані при її підготовці й написанні.

Додатки наводяться в кінці роботи після списку використаних джерел. Додатки можуть включати допоміжний матеріал, необхідний для повноти

сприйняття роботи магістра (таблиці, графіки, глосарії, методи, ілюстрації, рекомендації щодо впровадження) і наводяться тільки в разі необхідності. Вони позначаються не цифрами, а літерами: Додаток А, Додаток Б, Додаток В, Додаток Д у правому верхньому кутку.

Доцільно як додатки підшити документи про впровадження результатів кваліфікаційної (магістерської) роботи та/або апробацію його результатів (ксерокопії програмок конференцій, наукових семінарів, круглих столів тощо, а також опублікованих наукових статей, тез наукових доповідей тощо).

Загальний обсяг кваліфікаційної (магістерської) роботи, як правило, складає 60-90 сторінок (без урахування списку використаних джерел, Додатків та Анотацій), (регламентується методичними рекомендаціями факультету щодо виконання кваліфікаційних (магістерських) робіт). Титульна сторінка НЕ нумерується.

На захист студенту потрібно підготувати доповідь, у якій варто зупинитися на актуальності обраної теми та на основних висновках, які були одержані під час написання роботи. Після виголошення доповіді студенту ставляться запитання з теми роботи, на які він повинен дати вичерпні та обґрунтовані відповіді. Після цього рецензент зачитує рецензію (у разі відсутності рецензента рецензію виголошує голова чи член ЕК).

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний заклад «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШІНСЬКОГО»

факультет/інститут

Кафедра _____

Кваліфікаційна робота магістра

ТЕМА

Виконала (в): здобувачка (ч)
освітнього ступеня магістра
денної/заочної форми навчання
ОПП «назва»
спеціальності _____

(шифр і назва спеціальності)

(прізвище, ім'я, по батькові)

Науковий керівник:

(науковий ступінь, учене звання)

(прізвище, ім'я, по батькові)

Додаток Б

Завдання на кваліфікаційну (магістерську) роботу.
Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
факультет/ інститут

Кафедра _____
Спеціальність _____
(шифр і назва)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри _____

« ____ » _____ 20__ року

ЗАВДАННЯ

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ (МАГІСТЕРСЬКУ) РОБОТУ СТУДЕНТУ

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи _____

керівник роботи _____
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

2. Дата видачі завдання _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН-ГРАФІК ВИКОНАННЯ РОБОТИ

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка

Студент _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Науковий керівник роботи _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

*Завдання зберігаються на кафедрі впродовж п'яти років.

Додаток В

Подання голові ЕК

щодо захисту кваліфікаційної (магістерської) роботи

Державний заклад

«Південноукраїнський національний педагогічний університет

імені К. Д. Ушинського»

**ПОДАННЯ
ГОЛОВІ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ ЩОДО ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ
(МАГІСТЕРСЬКОЇ) РОБОТИ**

Направляется студент _____

(прізвище та ініціали)

до захисту кваліфікаційної (магістерської) роботи

ОПП

(шифр і назва спеціальності)

за спеціальністю _____

(шифр і назва спеціальності)

на тему _____

(назва теми)

Кваліфікаційна (магістерська) робота і рецензія додаються.

Декан факультету _____

(підпис)

Довідка про успішність

(прізвище та ініціали студента)

за період навчання на факультеті _____

20_____ року до 20_____ року повністю

виконав індивідуальний навчальний план за ОПП спеціальності з таким

розподілом оцінок за:

національною шкалою: відмінно _____%, добре _____%, задовільно _____%; шкалою ECTS: A _____

Секретар факултету _____

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Висновок керівника кваліфікаційної (магістерської) роботи

Студент (ка) _____

[illegible]

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There is no handwriting or other markings on the paper.

Науковий керівник роботи (підпис) « ____ » _____ 20__ року

Висновок кафедри про кваліфікаційну (магістерську) роботу

Кваліфікаційна (магістерська) робота розглянута.

Студент(ка) _____ (прізвище та ініціали)

допускається до захисту кваліфікаційної (магістерської) роботи в Екзаменаційній комісії

Завідувач кафедри _____
(назва)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

«_____» _____ 20____ року